

Mülteci ve ev sahibi topluluklar için Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi: Ürdün, Lübnan ve Türkiye'den örnekler

Sanal bağlantı

10 Aralık 2020

saat 08:30 EST (Washington DC) / 14:30 CET (Paris, Berlin) /
15:30 GMT + 2 (Amman, Beyrut, Kudüs) / 16:30 GMT + 3 (Bağdat, İstanbul)

Akdeniz Entegrasyonu Merkezi (CMI) ve Dünya Bankası, zorla yerinden edilme bağlamında Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi (ECCE) konulu bir web semineri düzenlemektedir. Bu web seminerinde, Mashreq ve Türkiye'deki Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi (EÇBE) için temel ihtiyaçlar ve çözümler tartışılacaktır ve bu konuda çalışan kalkınma ortakları ve meslektaşları, sivil toplum, özel sektör aktörleri ve yerel yönetimler arasında bir konuşma başlatılacaktır. Web Semineri ayrıca CMI ve Dünya Bankası'nın EÇBE konusunda zorla yerinden edilme ortamlarında ortak çalışmasını başlatacaktır.

BAĞLAM

Erken çocukluk bakımı ve eğitimi (EÇBE), bir çocuğun sosyal, duygusal, bilişsel ve fiziksel ihtiyaçlarının bütünsel gelişimini kapsar. UNESCO tarafından doğumdan sekiz yaşına kadar olan dönem olarak tanımlanan erken çocukluk, çocukların çevreden ve onları çevreleyen insanlardan oldukça etkilendiği, beyin gelişiminin zirvede olduğu, dikkat çekici bir büyüme dönemidir. ¹EÇBE'ye yönelik yaklaşımlar, [Eğitim 2030](#) gündeminde de pekiştirilmiştir ve kaliteli EÇBE, BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nden (SKH'ler) olan Hedef 4.2'nin odak noktasıdır.

Erken Çocukluk Gelişimi, zorla yerinden edilme bağlamında risk altındayken, COVID-19 krizi ve sosyal mesafe önlemleri mülteciler ve savunmasız çocuklar için ek engeller teşkil etmektedir. MENA bölgesinde 6,8 milyon çocuk ülke içinde yerinden edilmiş durumdadır ve 5,8 milyonu mülteci ve Türkiye çoğu eğitim göremeyen 1,2 milyon çocuk mülteciye ev sahipliği yapıyor.² Bu çocukların çoğunun yerel dil ve kültür konusundaki bilgi eksiklikleri yüzünden şiddeti artan travmatik olaylara maruz kalmaları onların sosyal gelişim koşullarını olumsuz etkilemektedir. 0-5 yaş arasındaki Suriyeli mülteci çocukların çoğu erken çocukluk gelişim hizmetlerine erişemiyor ve onlar; yoksulluk, ulaşım sorunları ve dil engeli gibi faktörler nedeniyle okul öncesi eğitimi kaçırma riski en yüksek olan çocuklardır. Dahası, çoğu okul ve eğitim merkezi COVID-19 salgını nedeniyle kapanmıştır ve erken çocukluk eğitimi ve bakımı için sorumluluğu halihazırda tehlikeli koşullarda yaşayan ailelere bırakmıştır. COVID-19'un eğitim ve çocukların gelişimi üzerindeki uzun vadeli etkileri henüz belirlenmemiş olsa da, mülteci ve savunmasız çocukların sosyo-ekonomik entegrasyonunu hedefleyen resmi veya resmi olmayan yaklaşımlarda öncelik verilmesi gerektiği açıktır.

Zorla yerinden edilme ortamlarında, kaliteli Erken Çocukluk Bakımı ve Eğitimi (EÇBE) sistemleri, çocukların beyin gelişimini desteklemenin ve onları okula hazırlamanın yanı sıra sosyal uyumu iyileştirmeye ve çocuk bakımı profesyonelleri için iş yaratmaya yardımcı olabilir. Merkezi hükümetler çoğunlukla birinci sınıftan başlayarak örgün eğitimle ilgilendiğinden, EÇBE tesisleri (örneğin kreşler, anaokulları vb.) genellikle özel sektör ve STK'larla ortaklığın sonucudur ve ayrıca çocuk bakımı profesyonelleri için işler yaratarak yerel ekonominin gelişimini destekleyebilir. Savunmasız ve yoksul ailelere teşvikler verildiğinde, çocukların örgün veya yaygın EÇBE sistemlerine dahil edilmesi, kadınların çocuk bakımı sorumluluklarını azaltarak işgücü piyasasına erişimlerini artırmalarına olanak

¹ UNESCO [erken çocuk bakımı ve eğitimi tanımı](#)

² UNICEF [Orta Doğu ve Kuzey Afrika panosu](#) UNICEF Basın Bülteni: "[Türkiye'deki Suriyeli mülteci çocukların yüzde 40'ından fazlası, okula kayıt oranlarındaki muazzam artışa rağmen eğitime devam edemiyor](#)"

tanır. EÇBE, ayrıca öğrenme güçlüklerini azaltarak, sosyal katılımı teşvik ederek ve çocukluk çağı travmasının neden olduğu psiko-sosyal³ hasarı azaltarak, çatışma ve zorla yerinden edilmeden olumsuz etkilenenler dahil olmak üzere dezavantajlı çocukların yaşam sürecini önemli ölçüde iyileştirebilir.

Mülteci ve savunmasız çocukların resmi ve resmi olmayan EÇBE sistemlerine dahil edilmesi, hem merkezi hem de yerel yönetimlerin desteğinden faydalanacaktır. Merkezi düzeyde kapsayıcı politika programlaması, 5 yaşın altındaki mülteci çocukları örgün eğitim sistemlerine entegre edebilir. Aynı zamanda, yerel yönetimler ve belediyeler, yerel halklarının ihtiyaçlarını daha yakından anlayabildikleri için bu tür direktifleri destekleyebilir, yerel kurumlarla ortaklık kurabilir veya bölgelerindeki resmi olmayan sistemler dahil olmak üzere EÇBE'yi desteklemek için doğrudan eylemde bulunabilirler. Özellikle EÇBE'nin çoğunlukla özel sektör ve kar amacı gütmeyen aktörler tarafından sağlandığı ve maliyetinin genellikle bariz ölçüde dezavantajlı yoksul çocuklu ebeveynler tarafından ödendiği durumlarda yerel yönetimler önemli bir role sahiptir. Bu anlamda, yerel yönetimler EÇBE fırsatları yaratmak için çocuk bakımı ve eğitimi konusunda uzmanlaşmış aktörlerle ortaklık kurabilir, resmi olmayan EÇBE sistemleri için toplum merkezleriyle işbirliği yapabilir, yoksul ailelere yönelik nakit teşvikleri için Uluslararası STK'lar ve STK'larla koordinasyon kurabilir, ihtiyaç sahibi aileleri bu EÇBE imkanlarına yönlendirmek için irtibat noktası olarak hareket edebilir veya ev sahibi topluluk üyeleri dahil olmak üzere, kendi bölgelerindeki en savunmasız çocuklar için esnek ve örgün-dışı eğitim sunmak üzere doğrudan aynı yaradım verebilir.

Bununla birlikte, yerel yetkililer, kapsayıcı EÇBE sistemlerini uygulama ve desteklemede temel zorluklarla karşılaşmaktadır. Belediyeler, Belediye Birlikleri ve diğer yerel aktörler, yerel halk ve mülteciler için yaşanabilir bir ortam sağlamak adına günlük görevlerinde halihazırda zorluk çekmektedir. Dahası, COVID-19 salgını, virüsün yayılmasına karşı koymak için sosyal mesafenin ve diğer düzenlemelerin uygun şekilde uygulanmasını sağlamakla görevli yerel düzeydeki yetkililer üzerinde daha da fazla baskı oluşturmuştur. Buna ek olarak, erken çocukluk eğitimi ana görev alanlarına dahil edilmediğinden dolayı, yerel düzeydeki yetkililer genellikle EÇBE sistemlerini iyileştirmek için gereken kaynaklardan ve teknik becerilerden yoksundurlar. Ayrıca, EÇBE politikalarında sık karşılaşılan sorunların temeli, hijyen, güvenlik ve eğitim kalitesinde problemlere yol açabilecek mevcut düzenlemelere uyulmamasıdır.

WEB SEMİNERİNİN AMAÇLARI VE BEKLENEN ÇIKTILAR

Bu web semineri, EÇBE açısından zorla yerinden edilme bağlamlarında karşılaşılan temel zorlukları ele almak ve MENA bölgesindeki merkezi ve yerel yönetimler için yerel çocuklara ve zorla yerinden edilmiş çocuklara kaliteli EÇBE sağlamak için yenilikçi fikirleri vurgulamak üzere tasarlanmıştır. Bu web seminerinin amaçları şunlardır:

1. Ürdün, Lübnan ve Türkiye'de geliştirilmekte olan mevcut EÇBE politikalarını, zorla yerinden edilmiş çocukların ihtiyaçlarını ele alırken kamu yetkililerinin karşılaştığı başlıca zorlukları ve COVID-19 pandemisinden kaynaklanan yeni zorlukları tanıtmak;
2. Yerel yönetimler, STK'lar, özel sektörün yerel tecrübelerini dinlemek ve kaliteli EÇBE'yi zorla yerinden edilmiş çocuklara yaymak için yenilikçi çözümler ve en iyi uygulamaları öne çıkarmak;
3. Mültecilere ve diğer yerinden edilmiş nüfuslara ev sahipliği yapan Orta Doğu ülkelerinde EÇBE sistemlerini geliştirmek için kamu görevlilerinin öğrenmesi ve kapasite geliştirmesi için programa dayalı yeni bir yol haritasının geliştirilmesine katkıda bulunmak.

Bu web seminerinde İngilizce, Arapça ve Türkçe simültane tercüme sağlanacaktır. Bağlantı linkleri kayıt sırasında gönderilecektir.

³Britto, P.R., Lye, S.J., Proulx, K., Yousafzai, A.K., Matthews, S.G., Vaivada, T. ve diğerleri. (2017). [Besleyici bakım: erken çocuk gelişimini teşvik etmek](#). The Lancet 389(10064): 91–102.

GÜNDEM

Moderatör: Giulia Marchesini, Kıdemli Ortaklık Uzmanı, CMI

14.30 – 14.45 Hoşgeldiniz Konuşmaları

- Blanca Moreno-Dodson, Yönetici, CMI (Akdeniz Entegrasyon Merkezi)
- Saroj Kumar Jha, Mashreq Ülke Direktörü, Dünya Bankası

14.45 – 15.30 Ülke stratejileri ve politikalarına genel bakış

- **Mohammed Audah**, Ekonomist, Dünya Bankası
- **Garene Kaloustian**, Erken Çocukluk Uzmanı, Lübnan
- **Erkan Açıkgöz**, PIKTES programı 'Proje Direktörü, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye

Soru&Cevap

15.30 – 16.15 Yerel deneyimler: EÇBE imkanlarına mültecilerin dahil edilmesi

- **Rania Sobeih**, Direktör, Zaha Kültür Merkezi, Ürdün
- **Alexandra Chen**, Erken Çocukluk Uzmanı, Harvard Üniversitesi
- **Kübra Çinkılıç**, Aile ve Çocuk Direktörü, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Türkiye
- **Meriem Ait Ali Slimane**, Kıdemli Özel Sektör Uzmanı, Dünya Bankası

Soru&Cevap

16.15 – 16.30 Kapanış konuşmaları ve sonraki adımlar

- **Giulia Marchesini**, Kıdemli Ortaklık Uzmanı, CMI
  - **Kamal Braham**, Program Lideri, Dünya Bankası
-